

LINE IN THE SAND

Sometimes We Must Be Unequivocal

"And I will separate on that day the land of Goshen, upon which My people stand; there will be no mixture of noxious creatures there, in order that you know that I am G-d in the midst of the earth." וְהָפְלֵיתִי בֵיוֹם הַהוּא אֶת אֶרָץ גּשֶׁן אֲשָׁר עַמִּי עַמִד עָלֶיהָ לְבִלְתִי הֶיוֹת שֶׁם עְרַב, לְמַעַן תֵדַע כִּי אָגִי ה' בְּקֶרָב הָאָרָץ:

SHEMOT (EXODUS) 8:18

RABBI AVRAHAM IBN EZRA, SHEMOT (EXODUS) 7:24

""And they dug." Many have said that water that was red like blood when in the hand of an Egyptian became clear in the hand of a Hebrew. If that is so, why is this miracle not recorded in the Torah? In my view, following from the [simple meaning] of the Scriptures, the plagues of blood, frogs, and lice included the Egyptians and the Hebrews. These three plagues did not cause much harm; only for the plague of the wild animals, which was more destructive, [and subsequent plagues] did G-d distinguish between the Egyptians and Israel."

"ויחפרו": רבים אומרים כי המים היו ביד המצרי אדומים כדם ונתלבנו ביד הישראלי. אם כן, למה לא נכתב אות זה בתורה? ולפי דעתי, כי מכת הדם והצפרדעים והכינים – היתה כוללת המצרים והעבריים, כי אחר הכתוב נרדוף. ואלה השלש מעט הזיקו, רק מכת הערוב, שהיתה קשה, השם הפריש בין המצריים ובין ישראל.

In the description of the forth plague, the Torah explicitly states it would distress the Egyptians only. Ibn Ezra concludes that the first three

plagues affected the Jews as well as the Egyptians.

RABBEINU BECHAYE, SHEMOT (EXODUS) 8:18

"And I will separate on that day." Inasmuch as the first plagues were relatively stationary, it was unremarkable that they occurred in the central part of Egypt, and not in Goshen [where the Jews lived]. By contrast, wild animals wreak havoc everywhere. When [these beasts] came on G-d's command from the desert to destroy everything, it's only natural that they would reach Goshen as well—since it was also part of the land of Egypt. The Jews were only spared because of a miracle from G-d."

"והפליתי ביום ההוא": המכות הראשונות היו עומדות, אין מן הפלא כל כך אם היו בארץ מצרים ולא בארץ גושן. אבל מכת הערוב – מכה משולחת, וכאשר יבוא מן המדבר בגזירת הא-ל לעקור את הכל, היה ראוי אף בדרך הטבע שיבואו גם בארץ גושן, כי היא מכלל ארץ מצרים. אלא שהקדוש ברוך הוא הפלה ביניהם בדרך הנס.

4

RABBI DAVID IBN ZIMRA, RESPONSA RADBAZ, VOL. 1, §813 "Rabbi Avraham ibn Ezra writes that Egypt and Israel were both subject to the plagues of blood, frogs, and lice. It's forbidden to believe such a thing, especially since Scripture itself indicates the opposite: "And Egypt could not drink water from the river," and "All of Egypt dug around the river," the implication being that the Israelites did not need to do this, since they were drinking from the river's waters.

"And so it is said [when Moses warned] of the frogs, that they will [come up] "into you and into your people," and then later that "they will depart from you, and from your houses, and from your servants, and from your people." Implied is that they were not in Israel. The same is true of the lice; from where it is clear, we can infer to where it is not clear.

"I fail to understand: If the plague was also on Israel, then what proof did it hold for Pharaoh that he should send the Israelites from his land? "I shouldn't have bothered wasting ink on this sort of thing, but I did not want to give any space to those who speak falsely regarding the words of our sages. ומה שכתב הרב אבן עזרא, כי מכת הדם והצפרדעים וכינים היה למצרים ולישראל — אסור להאמין דבר זה. כל שכן שהכתובים מורים היפך: "ולא יכלו מצרים לשתות מים מן היאור", יויחפרו כל מצרים סביבות היאור", משמע, אבל ישראל לא היו צריכים לזה, כי היו שותים ממימי היאור!

ובצפרדעים כתיב: "ובכה ובעמך וגו'", "וסרו הצפרדעים ממך ומבתיך ומעבדיך ומעמך וגו'", משמע שלא היו בישראל! וכן הכינים, וילמוד סתום מן המפורש.

ולא ידעתי, אם המכה היתה גם לישראל — מה ראיה יש בה לפרעה שישלח את ישראל מארצו? ולא היה ראוי להטריח הקולמוס בכיוצא בזה, אלא שלא ליתן פתחון פה לדוברים עתק על דרשות רבותינו זכרונם לברכה.

What was the reasoning behind the plagues?

Why would G-d let the Jews be afflicted by any of the plagues?

> How to explain Ibn Ezra's explanation?

MAIMONIDES, PIRKEI AVOT (ETHICS OF THE FATHERS) 5:3

"For every plague that G-d brought upon the Egyptians, the Torah's language indicates that it was on the *Egyptians* except for the plague of lice. While it is not stated explicitly, it is known that [the lice] did affect the Jews, but not as a punishment. And so it did not actually cause any suffering."

ולשון התורה בכל מכה ומכה מהן – שהביא הקדוש ברוך הוא על המצריים בלבד. מלבד מכת הכינים שלא ביאר זה, אלא שהוא ידוע שלא ענש ישראל. אבל היו נמצאים אצלם, ולא היו מצערים אותם.

Did the Plague afflict the Hebrews?	lbn Ezra	Radbaz	Rambam
1. Blood	V	Х	Х
2. Frogs	\checkmark	Х	Х
3. Lice	V	Х	Somewhat
4. Wild Animals	Х	Х	Х
5. Animals Dying	Х	Х	Х
6. Boils	Х	Х	Х
7. Hail	Х	Х	Х
8. Locusts	Х	Х	Х
9. Darkness	Х	Х	Х
10. Death of Firstborn	Х	Х	Х

RABBI YAAKOV YOSEF OF POLONYE, TOLEDOT YAAKOV YOSEF, BESHALACH 533

"I heard in the name of my teacher that the Ten Plagues were directed at Pharaoh specifically, for Pharaoh is associated with forgetfulness [of spirituality].... For example, the plague of *tzefarde'ah* [the plague of frogs]: The root-word *tzafar* [indicates light, as in the Aramaic for "a bright morning,"] *tzafra nahir*. De'ah [meaning knowledge] is the opposite of forgetfulness, which is called Pharaoh. Thus, it came as a plague to Pharaoh, but for Israel it was *tzafar-de'ah*. Understand this, and there is charm in the words of the wise."

שמעתי בשם מורי: עשר מכות לפרעה, כי השכחה הנקראת "פרעה"...וכן צפ״ר דע״ה, כי ״צפר״ לשון צפרא נהיר, ו״דעה״ הוא היפוך השכחה הנקראת "פרעה". וכך היה זה מכה לפרעה, מה שאין כן לישראל היה צפ״ר דע״ה, והבן, ודברי פי הכם הן.

SHEMOT (EXODUS) 8:17

"For if you do not let My people go, behold, I will incite against you and against your servants and against your people and in your houses a mixture of noxious creatures, and the houses of Egypt will be filled with the mixture of noxious creatures, as well as the land upon which they are."

כִּי אָם אֵינְדָ מְשֵׁלֵחַ אָת עַמִּי, הִנְנִי מַשְׁלִיחַ בְּדָ וּבַעֲבָדֵידָ וּרָעַמָּד וּבְבָתֵּיךּ אֶת הֶעָּרבֹ, וּמָלְאוּ בָּתֵי מִצְרַיִם אֶת הֶעְּרבֹ, וְגַם הָאָדָמָה אֲשֶׁר הֵם

"And G-d said to Abram, "You shall surely know that your seed will be strangers in a land that is not theirs, and they will enslave them and oppress them, for four hundred years. "And also the nation that they will serve will I judge, and afterward they will go forth with great possessions."

וַיּאֹמֶר לְאַבְרָם, יָדֹעַ <u>הַדַע כִּי גֵר יִהְיֵה זַרְעֲ</u>דָ בָּאָרֵץ לא לָהֵם, וַאַבָדוּם וִאָנוּ אתָם אַרִבַּע מֵאוֹת שַׁנַה: וגַם אֶת הַגוֹי אֲשֶׁר יַעֲבדוּ דָּן אָנכִי, וָאַחַרי :כן יֵצָאוּ בִּרְכִשׁ גַּדוֹל

BEREISHIT (GENESIS) 15:13–14

"So said G-d, "With this you will know that I am the L-rd." Behold, I will smite with the staff that is in my hand upon the water that is in the Nile, and it will turn to blood.

כּהֹ אָמַר ה', הָזאֹת הַדַע כִּי אֲנִי ה', הַנֵּה אָנכִי מַכָּה בַּמַּטֶה אֲשֶׁר בְּיָדִי עַל הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיָאר, וְנֶהֶפְכוּ לְדָם:

SHEMOT (EXODUS) 7:17

The purpose of the plagues;

1. So that the Egyptians would free the Hebrews.

2. To punish the Egyptians.

3. To bring the Egyptians to an awareness of One G-d.

TEXT 10a

"He struck their deity, then He struck them." הלקה את יראתם, ואחר כך הלקה אותם.

RASHI, SHEMOT (EXODUS) 7:17

TEXT 10b

"So the necromancers said to Pharaoh, "It is the finger of G-d," but Pharaoh's heart remained steadfast, and he did not hearken to them, as G-d had spoken."

וַיּאַמְרוּ הַחַרְטָמָם אָל פַּרְעה, אָצְבַע אָלקִים הִיא. וַיֶּחֻזַק לָב פַּרְעה וְלֹא שָׁמַע אַלָהֶם, כַּאַשֵׁר דְּבֵּר ה':

SHEMOT (EXODUS) 8:15

The first three plagues were specifically aimed at **refuting** the Egyptian conception of Deities.

THE REBBE, LIKUTEI SICHOT 11, P. 32

"Based on the above, we can understand: As Rashi explains, G-d brought the first two plagues to "strike their deity." . . . For this reason, the first two plagues had to also affect the Israelites' water: Inasmuch as "their deity" was being struck by the plagues, the plagues had to be wherever their deity was to be found. If not, Pharaoh could have thought that this particular section of his deity (the part in the Hebrew territory of Goshen) was indeed greater than the Holy One, Blessed be He, Heaven forfend."

אולם על פי הנזכר לעיל מובן: מכיון שאת שתי המכות הראשונות, פירש רש״י שהביא הקדוש ברוך הוא בשביל להלקות יראתם . . . מטעם זה עצמו היה מוכרח שתהיינה ב׳ מכות אלו גם במים כו׳ של בני ישראל, כי מכיון שעל ידי זה הלקה יראתם, הנה בכל מקום שנמצאת יראתם היתה צריכה להיות המכה שם, דאם לא כן, יחשובפרעה שחלק זה מהעבודה זרה שלו (הנמצא בגושן וכיוצא בזה) גדול יותר, חס ושלום, מהקדוש ברוך הוא.

In order to prove G-d's oneness without a shred of doubt, the plagues had to affect clearly, and consistently.

MAIMONIDES, TESHUVOT HARAMBAM (PE'ER HADOR) §145 "Question: What is the law with regard to a group of people who are largely proficient in prayer? Should the chazan repeat the Amidah so as not to embarrass those who aren't proficient, as per the original edict, or perhaps he should not, so as to refrain from uttering a blessing in vain? After all, most people already discharged their obligation during the silent Amidah. Or perhaps the congregants shouldn't pray at all on their own and leave it to the *chazan* instead so as not to do away with the established, sacred tradition? . . . "Answer: Inasmuch as our sages instituted that the chazan should repeat the Amidah for those who are not proficient . . . the *chazan*'s repetition is certainly not a blessing in vain, even if there aren't any people in the crowd who did not already discharge their obligation.... "This is how we ought to look at any rabbinic edict enacted for whatever reason: The edict is not in place only for as long as the reason still stands. Rather, the edict is now in force forever in the event that the reason comes up. This means that we ought to follow the edict regardless, for if not, the sages' words would be limited in context. We would then be compelled to look in each synagogue for a person who is notproficient in the prayer so the *chazan* can then repeat the Amidah for him. Such behavior is obviously not what an edict is all about."

יורינו מורינו, בחברת בני אדם התפללו ורובם בקיאים בתפילה – אם יסדיר השליח ציבור עליהם, כדי שלא לבייש את מי שאינו בקי, מפני שסידור התפילה נתקן על זה; או לא יסדר, מפני שהיא ברכה שאינה צריכה, שהרי כבר יצאו ידי חובתן בלחש; או ירד שליח ציבור להתפלל, ולא יתפללו לעצמן בלחש, כדי שלא תתבטל קדושת הסדרא... תשובה: מאחר שתיקנו חכמינו זכרונם לברכה לחזור שליח ציבור לפני התיבה להוציא מי שאינו בקי לא תהיה חזרת שליח צבור ברכה לבטלה בשום פנים בסיבת עיקר התקנה, עם היות שלא יש באלו הקהל מי שלא יצא . . .

וכן כל מה שתיקנו בסיבת איזה סיבה, אין ענינו עד שתהיה שם אותה הסיבה אשר מצידה נתקן, אבל עניינו שיעשה זה על כל פנים, גזירה שמא תהיה שם הסיבה שנתקנה בשבילה. וראוי לשמור זה הענין, כי לולי זה, היו חכמים זכרונם לברכה נותנין דבריהם לולי זה, היו חכמים זכרונם לברכה נותנין דבריהם אם יש שם מי שאינו יודע, כדי לחזור שליח ציבור התפילה בעדו, וזה כולו חוץ מענין התקנות והגזירות.

Rules fall apart when inconsistently applied, or with too many exceptions.

What principle do you hold, but struggle to live up to?

MIDRASH SHEMOT RABAH, 42:9 "Said Rabbi Ami, "When the Jewish people are described as stubborn, people normally understand this as a criticism, but in fact it is a compliment. [It is due to our stubbornness that] we have been willing to be killed for our Judaism."

אָמַר רַבִּי יִצְחָק בַּר רַדִיפָּא בְּשֵׁם רַבִּי אַמֵי: אַתָּה סָבוּר שֶׁהוּא לִגְנַאי, וְאֵינוֹ שֶׁהוּא לְשָׁרָחָן, אוֹ יִהוּדִי אוֹ צַלוּב.

RABBI YOSEF CARO, SHULCHAN ARUCH 155:1 "One should have a set time to learn Torah. The set time to learn Torah should not be altered even to allow for a large increase in revenue." אחר שיצא מבית הכנסת, ילך לבית המדרש ויקבע עת ללמוד. וצריך שאותו עת יהיה קבוע, שלא יעבירנו, אף אם הוא סבור להרויח הרבה.

RABBI YOSEF YITZCHAK SCHNEERSOHN, SEFER HAMAAMARIM 5710, P. 118 "There are things that people do only because everyone does them. For example, certain cultural norms are conventionally considered "proper," and are then crystallized into unalterable laws. Such unreasonable habits ought to be transformed through one's own endeavors: instead of remaining below reason, they should be elevated above reason.

Business commitments, for example, pressing as they may be, do not generally overrule the times that convention prescribes for eating and sleeping. They do, alas, sometimes set aside (or even cancel) the fixed times that should be regularly scheduled for Torah study and prayer.

"A man who feels accountable to his soul should ask himself: "Is there any wisdom in such conduct?" For who is the man who knows when his time will come?"

דישנם כמה דברים באדם שהוא נוהג ועושה כן וויילע אזוי טוט וועלט, והדברים האלה הם כמו חוק שבלתי מזיזים אותו ממקומו, לפי דכן הוא הנהגת העולם, וכמו בכמה עניני בימוס והדומה כו' – הנה את זה צריכים להפכו אל הלמעלה מן הדעת בעבודה, וכמו על דרך משל זמני האכילה וזמני השינה, הנה מצד הרגש העולם הם קבועים בעתים וזמנים, וגם כשצריך להתעסק במשא ומתן, ומכל מקום, הנה זמנים האלו על פי הרוב בלתי ניזזים ובלתי נידחים כלל ועיקר. וזמני הקביעות של תורה ותפילה הם נידחים ואין להם קבע, ויש שה נידחים חס ושלום לגמרי.

הנה האדם אשר נותן איזה חשבון לנפשו, האם יש איזה חכמה בהנהגה כזו, דמי הוא היודע עיתו וזמנו.

Rules and values should be maintained consistently and evenly, without hypocrisy, discrimination, or double standards. ְוַיֵּשׁ דֵעוֹת שֶׁאָסוּר לוֹ לָאָדָם לִנְהגֹ בָּהֶן בְּבֵינוֹנִיוּת, אֶלָא יִתְרַחֵק מִן הַקָּצֶה הָאֶחָד עַד הַקַצֶּה הָאַחֵר.

וְהוּא: גֹבַהּ לֵב. שֶׁאֵין דֶרֶךְ הַטוֹבָה שֵׁיִהְיֶה אָדָם עָנָו בִּלְבַד, אֶלָא שֵׁיִהְיֶה שְׁפַל רוּחַ וְתִהְיֶה רוּחוֹ נְמוּכָה לִמְאד. וּלְפִיכָךְ נָאֱמַר בְּמשֶׁה רַבֵּנוּ: "עָנָו מְאדׁ" וְלֹא נָאֱמַר ״עָנָו״ בִּלְבַד. וּלְפִיכָךְ צִוּוּ חֲכָמִים: מְאד מְאד הֶוֵי שְׁפַל רוּחַ. וְעוֹד אָמְרוּ: שֶׁכָּל הַמַגְבִּיהַ לְבּו כְּפַר בְּעָקָר, שֶׁנָאֱמַר: "וְרָם לְבָכֶךְ וְשָׁכַחְתָּ אֶת ה' אֱלֹקֶידָּ". וְעוֹד אָמְרוּ: בְּשׁמָתָא מַאן רְאִית בֵּיה גַסוּת הָרוּחַ, וַאֲפִלוּ מִקְצָתָהּ.

וְכֵן הַכַּעַס, מִדָה רָעָה הִיא עַד לִמְאדֹ, וְרָאוּי לָאָדָם שֶׁיִתְרחֵק מִמֶנָה עַד הַקָּצָה הָאַחֵר. וִילַמֵד עַצְמוֹ שֶׁלֹּא יִכְעַס, וַאָפָלוּ עַל דָבָר שֶׁרָאוּי לִכְעס עָלִיו. וְאָם רָצָה לְהַטִיל אֵימָה עַל בָּנִיו וּבְנֵי בֵּיתוֹ, אוֹ עַל הַצִבּוּר, אָם הָיָה פַּרְנָס, וְרָצָה לְכְעס עֲלֵיהֶן כְּדֵי שֶׁיַחְזְרוּ לַמוּטָב — יַרְאָה עַצְמוֹ בִּפְנֵיהֶם שֶׁהוּא כּוֹעֵס כְּדֵי לְיַסְרָם, וְתִהְיֶה דַעְתּוֹ מְיֵשֶׁבֶת בֵּינוֹ לַמוּטָב — יַרְאָה עַצְמוֹ בָּכְנֵיהֶם שָׁהוּא כּוֹעֵס בְּשָׁרַנָס, וְרָצָה לְכָעס עָלִיהָן כְּדֵי שָׁיַחְזְרוּ אַמוּטָב — יַרְאָה עַצְמוֹ בָּכְנִיהָם שָׁהוּא כּוֹעֵס בְּשָׁרַנָס, וְהָצָה לַיַסְרָם, וְתָהָיֶה דַעָּתוֹ מְיֵשֶׁבָת בֵּינוֹ לְבֵין עַצְמוֹ, כְּאָבו בָּכָעָם עָבָמוּ בָּכָנָה שָׁרָם שָׁרוּא מִינוֹ לְבֵין עַצְמוֹ, כְּאָבו הַיָּמוֹ בָּכָניהָם שָׁהוּא מִדַמֶה כּוֹעֵס בְּשָׁעַת כַּעֲסוֹ, וְהוּא אֵינוֹ כּוֹעֵס. אָבוּ הָבָמִים הָרָאשׁוֹנִים: כָּל הַכּוֹעֵס כְּאָלוּ עוֹבֵד עֲבוֹדָה זְרָה. וְאָמְרוּ: שֶׁכָּל הַכּוֹעֵס, אָם חָכָם הוּא — חָכָמָתוֹ מְסְתַּלֶקֶת מְמֶנוּ, וְאִם נְבִיא הוּא – וְבוּאָתוֹ מְסָתַּלֶקת מְמָנוּ. וּבַעֲלֵי כַּעַס, אֵין חֵיַהָהַם חַיִים.

TEXT 16

MAIMONIDES, MISHNEH TORAH, LAWS OF CHARACTER 2:3

MAIMONIDES, MISHNEH TORAH, LAWS OF CHARACTER 2:3 "There are temperaments with regard to which a man is forbidden to follow the middle path. He should move away from one extreme and adopt the other.

"Among these is arrogance. If a man is only humble, he is not following a good path. Rather, he must hold himself lowly and his spirit very unassuming. That is why Scripture describes our teacher Moses as "very humble" and not simply "humble." Therefore, our sages directed, "Hold oneself very, very lowly." Also, they declared, "Whoever is arrogant is as if he denied G-d's presence, as implied by the verse,16 'And your heart will be haughty, and you will forget G-d, your L-rd." Furthermore, they said, "Whoever is arrogant should be placed under a ban of ostracism. This applies even if he is only somewhat arrogant."

"Anger is also an exceptionally bad quality. It is appropriate that one move away from it and adopt the opposite extreme. He should school himself not to become angry even when it is fitting to be angry. If he should wish to arouse fear in his children and household—or within the community, if he is a communal leader—and wishes to be angry at them to motivate them to return to the proper path, he should present an angry front to them to punish them, but he should be inwardly calm. He should be like one who acts out the part of an angry man in his wrath, but is not himself angry. The early sages said, "Anyone who becomes angry is like one who worships idols." They also said, "Whenever one becomes angry, if he is a wise man,his wisdom leaves him; if he is a prophet, his prophecy leaves him. The life of the irate is not true life."

To fulfill some goals you have to be stubborn, sometimes unreasonably so. Once you have a goal, stick to it no matter what.

The virtues of extremism: Radical behavior, maximalist positions, and zero tolerance rules sometimes have a place.

